

MỘT SỐ KINH NGHIỆM QUẢN LÝ CÔNG TÁC SÁNG KIẾN Ở CÁC ĐỊA PHƯƠNG

L.T.S. — Tạp chí Hoạt động khoa học số tháng 11-1973 đã trích đăng bài nói về « Quản lý công tác sáng kiến » của đồng chí Trần Đại Nghĩa. Chủ nhiệm Ủy ban khoa học và kỹ thuật Nhà nước tại Hội nghị quản lý sáng kiến các tỉnh, thành phố toàn miền Bắc họp trong hai ngày 2 và 3 tháng 10 năm 1973. Trong số này, chúng tôi tiếp tục giới thiệu các ý kiến tham luận của các đoàn đại biểu dự hội nghị. Vì khuôn khổ của tạp chí, chúng tôi chỉ trích đăng một số trong 31 bản tham luận tại Hội nghị nói trên.

BAN KHOA HỌC KỸ THUẬT THÀNH PHỐ HẢI-PHÒNG

... Công tác sáng kiến của Hải-phòng đã phát triển qua nhiều năm, bắt đầu có tác dụng đối với các ngành và các cơ sở kinh tế của địa phương, đã tích lũy được một số kinh nghiệm ban đầu về mặt chỉ đạo công tác và nghiệp vụ. Công tác quản lý sáng kiến đã được giữ vững và phát huy tác dụng ngay cả trong giai đoạn có chiến tranh phá hoại ác liệt của đế quốc Mĩ đối với Hải-phòng...

Trước hết phải nhận định rõ chức năng, nhiệm vụ của Ban và các tổ chức khác đối với công tác sáng kiến; trên cơ sở đó, xác định bộ máy tổ chức thực hiện công tác này trong mọi ngành, mọi cấp.

Chúng tôi xác định nhiệm vụ của Ban khoa học kỹ thuật là giữ vai trò chủ chốt trong công tác sáng kiến, vì đó là một mặt quản lý khoa học, kỹ thuật trực tiếp có tính chất pháp lý mà Ủy ban hành chính thành phố giao cho Ban đảm nhiệm. Ban khoa học kỹ thuật là cơ quan tham mưu cho Ủy ban hành chính trong hoạt động phát huy sáng kiến.

Từ năm 1965, chúng tôi đã trình đề Ủy ban hành chính thành phố quyết định một số vấn đề :

- Thành lập hội đồng sáng kiến các cấp.
- Phân cấp quản lý sáng kiến :
- cấp cơ sở xét duyệt khen thưởng sáng kiến bậc 1 và 2;
- cấp cục, sở, tỉ xét duyệt khen thưởng sáng kiến bậc 3;

• cấp thành phố khen thưởng sáng kiến bậc 4.

Kinh nghiệm cho biết hội đồng sáng kiến cơ sở và ngành hoạt động mạnh hay yếu là do vai trò của chủ tịch và cán bộ thường trực hội đồng quyết định, vì vậy hội đồng các cấp phải định rõ lẽ lối làm việc và định kì sinh hoạt để giải quyết các công việc, không kể những cuộc họp xét duyệt sáng kiến. Đối với hội đồng sáng kiến thành phố, thì Ban khoa học kỹ thuật là đầu mối liên hệ giữa các thành viên của hội đồng, đóng vai trò chủ chốt trong việc nghiên cứu, đề xuất nội dung các cuộc họp và những vấn đề đề hội đồng quyết định.

Trong việc tổ chức xác minh, khen thưởng sáng kiến, chúng tôi đã tiến hành một số biện pháp sau :

— Tập hợp, sưu tầm... các loại tài liệu thuộc những sáng kiến cần được khen thưởng. Nếu cần thì cử cán bộ xuống tận cơ sở để nghiên cứu, tìm hiểu về giá trị kinh tế và khoa học của sáng kiến để giúp hội đồng làm việc được chính xác. Đối với những sáng kiến có giá trị lớn thì lập tiểu ban xác minh bao gồm những cán bộ am hiểu lĩnh vực đó để giúp đỡ hội đồng (sau khi khen thưởng xong sẽ giải tán tiểu ban này). Đối với những sáng kiến, tiền thưởng vượt quá phạm vi phân cấp, trước khi gửi lên cấp trên, tác giả được thưởng ở mức đã qui định.

Trường hợp nhận được đơn khiếu nại của tác giả về mức thưởng, Ban chúng tôi tiến hành xác minh lại, đồng thời gọi ý để hội đồng cấp xét duyệt nghiên cứu lại, thường xuyên đốc thúc để khiếu nại được giải quyết nhanh.

— Đề động viên tinh thần phát huy sáng kiến của quần chúng và tổ chức phổ biến rộng rãi những sáng kiến đã được khen thưởng, Ban khoa học kĩ thuật đã làm được một số công việc có kết quả như:

- Lưu trữ tài liệu thuộc kinh nghiệm sáng kiến trong nước và nước ngoài, các ngành và các cơ sở kinh tế địa phương.

- Lưu trữ các báo cáo tổng kết về hoạt động sáng kiến của Ban và các ngành.

- Chọn lọc một số sáng kiến có giá trị biên tập thành tài liệu để phổ biến và lưu trữ nghiên cứu. Đưa mục thông tin sáng kiến vào tài liệu «Khoa học kĩ thuật công nghiệp» xuất bản 2 tháng một kì.

- Tổ chức hội nghị phổ biến sáng kiến

- Tổ chức triển lãm sáng kiến.

- Tổ chức thi sáng kiến. (Người trúng giải, ngoài phần thưởng, vẫn được hưởng những quyền lợi như nghị định 20—CP*).

- Tổ chức hội nghị biểu dương kiện tướng

BAN KHOA HỌC KỸ THUẬT HÀ-TÂY

...Công tác sáng kiến là một trong những nội dung của quản lí kĩ thuật, cho nên khi có nghị định 20—CP, Ban chúng tôi đã phối hợp với các ngành có liên quan như Tỉ lao động, Ban thi đua, Liên hiệp công đoàn và các tỉ chuyên môn tổ chức phổ biến nghị định trên đến tận cơ sở sản xuất, cho nên đã có tác dụng động viên quần chúng tiến quân vào khoa học, kĩ thuật. Riêng ở khu vực công nghiệp đã có tác dụng rõ ràng như nâng cao được năng suất lao động, tiết kiệm nguyên, vật liệu và lao động... góp phần vào việc quản lí kĩ thuật, quản lí kinh tế của các xí nghiệp một cách cụ thể. Qua hoạt động sáng kiến, Ban chúng tôi đã nhận thức được công tác sáng kiến là một công tác tổng hợp, liên quan đến nhiều lĩnh vực và ngành, nghề... Vì thế Ban đã cử những cán bộ có năng lực để phụ trách, đồng thời kết hợp chặt chẽ với các tỉ, xây dựng mạng lưới cán bộ làm công tác sáng kiến từ tỉ đến tận các cơ sở sản xuất.

Chúng tôi dựa vào nguyên tắc xây dựng điển hình và từ điển lan dần ra diện. Chúng tôi đã chọn Tỉ công nghiệp để xây dựng điển hình một mạng lưới cán bộ làm công tác sáng kiến và hội đồng sáng kiến, bằng

sáng kiến.

Mặt khác, tích cực bồi dưỡng nghiệp vụ và tăng cường mối quan hệ nhằm xây dựng mạng lưới cộng tác viên sáng kiến ở cơ sở và các ngành quản lí kinh tế ở địa phương:

- Lấy cán bộ chuyên trách của Ban làm nòng cốt.

- Tăng cường bồi dưỡng nghiệp vụ quản lí sáng kiến cho cán bộ thường trực hội đồng sáng kiến của các cơ sở và các ngành, với những nội dung:

- cung cấp kinh nghiệm tổ chức, cách làm việc của hội đồng sáng kiến, phương pháp sơ kết, tổng kết hoạt động sáng kiến ở cơ sở;

- bồi dưỡng cách tổ chức xác minh, xét duyệt, khen thưởng một số sáng kiến phức tạp, cách tính hiệu quả kinh tế của sáng kiến;

- kinh nghiệm vận động quần chúng phát huy sáng kiến ở những cơ sở có hoạt động tương đối tốt;

- cung cấp những tài liệu lưu trữ về sáng kiến và những tài liệu nghiệp vụ sáng kiến trong nước và nước ngoài;

- tổ chức tham quan, xét duyệt điển hình, hội nghị trao đổi kinh nghiệm, hội nghị sơ kết, tổng kết và thường xuyên có thông tư, chỉ thị hướng dẫn, uốn nắn những lệch lạc...

cách bàn bạc với các đồng chí lãnh đạo các tỉ và các cơ sở sản xuất để chọn và cử những cán bộ kĩ thuật có trình độ làm công tác này, khi thay đổi cán bộ chuyên trách sáng kiến phải được sự đồng ý của tỉ.

Ở mỗi tỉ, đồng chí phó tỉ phụ trách kĩ thuật đảm nhiệm công tác sáng kiến cùng với một kĩ sư giúp việc nằm trong phòng kĩ thuật.

Ở các cơ sở sản xuất, chỉ định đồng chí phó giám đốc kĩ thuật phụ trách và làm chủ tịch hội đồng sáng kiến cơ sở, một cán bộ kĩ thuật làm chuyên trách công tác sáng kiến và là ủy viên thường trực của hội đồng.

Mặt khác, Ban còn có công văn hướng dẫn cụ thể về: thành phần tham gia hội đồng, chức năng, nhiệm vụ, phương pháp làm việc của hội đồng và các ủy viên trong hội đồng, nội dung và thời gian sinh hoạt của hội đồng.

Sau khi đã có một mạng lưới cán bộ chuyên trách, Ban đã cùng với Tỉ lao động, Ban thi

(.) Nghị định của Hội đồng Chính phủ ban hành điều lệ khen thưởng sáng kiến cải tiến kĩ thuật, hợp lí hóa sản xuất, cải tiến nghiệp vụ công tác (8-2-1965).

đưa tổ chức lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công tác sáng kiến cho các cán bộ chuyên trách trên.

...Trong quá trình hoạt động công tác sáng kiến, chúng tôi đã rút ra một số bài học kinh nghiệm :

— Ban khoa học kĩ thuật đóng vai trò chủ chốt trong hoạt động phát huy sáng kiến, vì vậy phải vạch ra phương hướng, nội dung hoạt động trước mắt và lâu dài, đồng thời phải cử những cán bộ có kĩ thuật, nhiệt tình, có khả năng vận động quần chúng, mặt khác phải tạo

điều kiện cho cán bộ làm tốt công tác sáng kiến.

— Tranh thủ sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, Ủy ban hành chính tỉnh, đề ra được những qui định pháp lí làm cơ sở cho công tác sáng kiến, đồng thời kết hợp chặt chẽ với các cơ quan và đoàn thể hữu quan.

— Xây dựng một mạng lưới cán bộ làm công tác sáng kiến từ ti tới các cơ sở, trên cơ sở đó củng cố hội đồng sáng kiến các cấp.

— Tăng cường công tác tuyên truyền để cán bộ lãnh đạo các cấp và quần chúng lao động nhận thức đầy đủ về công tác sáng kiến.

ỦY BAN KHOA HỌC KỸ THUẬT THÁI-BÌNH

... Từ khi có phong trào phát huy sáng kiến tới nay, Ủy ban khoa học kĩ thuật tỉnh Thái-bình đã hai lần kiện toàn tổ chức hội đồng sáng kiến từ ti, ngành đến cơ sở sản xuất ; hai lần mở hội nghị tổng kết công tác sáng kiến ; thường xuyên nhắc nhở các ngành đẩy mạnh hoạt động sáng kiến, sơ kết và tổng kết các đợt thi đua cũng như phối hợp tổ chức những lớp bồi dưỡng nghiệp vụ cho cán bộ chuyên trách, cán bộ công đoàn, thi đua và một số đồng chí phụ trách xí nghiệp.

Chúng tôi nhận thức rằng công tác sáng kiến là một mặt của công tác khoa học, kĩ thuật. Chúng tôi đã thường xuyên cùng các đồng chí phụ trách kĩ thuật của các ti, ngành, các cán bộ chuyên trách, các thường trực hội đồng, tổ chức tọa đàm về nội dung hoạt động của hoạt động sáng kiến. Qua đó nâng cao được nhận thức của cán bộ các cấp, và trên cơ sở đó, đề xuất những vấn đề phải làm của công tác sáng kiến. Những cán bộ chuyên trách sáng kiến của Ủy ban khoa học kĩ thuật tỉnh được giao nhiệm vụ cùng với cán bộ chuyên trách các ngành, cơ sở tăng cường chỉ đạo và quản lí sáng kiến trong toàn tỉnh, đồng thời bám sát các cơ sở để nắm tình hình, hướng dẫn nghiệp vụ công tác.

Công tác sáng kiến còn là một mặt của công tác quần chúng, nên Ủy ban khoa học kĩ thuật Thái-bình đã cùng với Liên hiệp công đoàn tỉnh giúp đỡ công đoàn các ngành và cơ sở lấy công tác sáng kiến làm nội dung quan trọng của hoạt động công đoàn. Trong các đợt thi đua do công đoàn phát động đều

có lồng nội dung của công tác sáng kiến. Thực tế ở Thái-bình đã cho thấy hoạt động của công đoàn đã góp phần thúc đẩy phong trào phát huy sáng kiến rộng rãi trong quần chúng.

Việc xác minh, khen thưởng và phổ biến sáng kiến cũng được Ủy ban khoa học kĩ thuật Thái-bình thường xuyên quan tâm, chúng tôi coi trọng cả sáng kiến lớn và nhỏ, đơn giản và phức tạp. Đối với những sáng kiến thuộc quyền hạn của tỉnh xét thưởng, chúng tôi đã tiến hành nghiên cứu kĩ những tài liệu, văn bản của hội đồng cơ sở đồng thời cử cán bộ xuống điều tra nghiên cứu một cách thận trọng, mặt khác cũng phải bảo đảm giải quyết nhanh, kịp thời. Trong trường hợp gặp những sáng kiến phức tạp, chúng tôi đã tranh thủ những i kiến của cơ quan chuyên ngành, của các cơ quan trung ương, nhờ vậy việc khen thưởng được chính xác, động viên được quần chúng...

Do có sự chỉ đạo chặt chẽ của Tỉnh ủy, Ủy ban hành chính tỉnh và sự phối hợp với các ngành, hoạt động phát huy sáng kiến cải tiến kĩ thuật, hợp lí hóa sản xuất đã mang lại những kết quả tốt. Tính từ năm 1965 đến nay, không kể những sáng kiến thuộc phạm vi khen thưởng của các ngành, các cơ sở, riêng hội đồng sáng kiến tỉnh đã xét thưởng 26 sáng kiến. Ở nhiều ngành, nhiều cơ sở, hoạt động sáng kiến đã trở thành phong trào của quần chúng với nhiều hình thức phong phú như tổ hỗ trợ sáng kiến, nhóm kĩ thuật trẻ, tổ chức học tập và áp dụng sáng kiến, triển lãm sáng kiến, thao diễn kĩ thuật, thi sáng kiến...

CÔNG TI CHÈ HÀ-GIANG

... Để làm được nhiệm vụ sản xuất, kinh doanh có lãi, công ti chè chúng tôi đã nhận

thức phải có sự đổi mới về qui trình sản xuất để nâng cao năng suất lao động và phẩm

chất của chè. Trong điều kiện khó khăn của chúng tôi từ một đơn vị làm nhiệm vụ thu mua đơn thuần nay chuyển sang một đơn vị sản xuất kinh doanh, địa bàn hoạt động chúng tôi tương đối rộng, và là một đơn vị hạch toán kinh tế độc lập nhưng trình độ quản lý nói chung còn hạn chế. Muốn thực hiện được nhiệm vụ trên, trước hết phải khai thác được khả năng của quần chúng, cụ thể là phải làm tốt công tác phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật trong toàn công ti. Lãnh đạo công ti cùng các tổ chức quần chúng phát động phong trào dám nghĩ, dám làm có cơ sở khoa học, kỹ thuật. Công ti tổ chức cho quần chúng hiến kế vào từng khâu khó khăn của sản xuất và công tác. Qua những hoạt động trên, chúng tôi đã từng bước nâng cao được nhận thức tư tưởng của lãnh đạo các cấp và quần chúng về vai trò và tác dụng của công tác sáng kiến. Khi phong trào đã đạt mức độ nhất định, công ti đã tổ chức rút kinh nghiệm, đề ra phương hướng và nội dung hoạt động nuôi dưỡng phong trào được thường xuyên. Công ti chúng tôi đã coi trọng việc tổ chức và củng cố hội đồng sáng kiến, đề ra chương trình, nội dung và những phương pháp hoạt động thiết thực đối với từng phòng, ban và những cơ sở sản xuất. Mặt khác, tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tác giả có thể hoàn thành sớm nhất những sáng kiến của mình. Những sáng kiến sau khi đã thành công đều được đưa vào phục vụ công tác và sản xuất của công ti một cách kịp thời. Đối với sáng kiến của quần chúng, bất kể lớn hay nhỏ, đều được coi trọng và đưa ra xét ở các hội đồng sáng kiến cơ sở hoặc toàn công ti và xét khen thưởng kịp thời, đúng chế độ. Tất cả các sáng kiến sau khi đã khen thưởng đều giới thiệu, phổ biến trong công ti bằng những hình thức thông báo trên bản tin, trên đài truyền thanh hay nội san. Do làm tốt công tác giúp đỡ hoàn thiện sáng kiến cũng như xác minh và khen thưởng kịp thời mà quần chúng thấy được sự quan tâm của lãnh đạo công ti và càng cổ vũ họ hăng hái tham gia hoạt động sáng kiến. Vì vậy, phong trào phát huy sáng kiến của công ti chúng tôi trong những năm qua ngày càng được nâng lên rõ rệt cả về bề rộng

lần chiều sâu, cả về số lượng lẫn chất lượng. Đến nay chúng tôi có thể nói, phong trào sáng kiến đã giúp công ti chúng tôi hoàn thành tốt kế hoạch sản xuất hằng năm, đó cũng là nhân tố quyết định việc kinh doanh có lãi của công ti chè Hà-giang hiện nay...

Qua quá trình tổ chức và chỉ đạo hoạt động phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật và hợp lý hóa sản xuất, cải tiến nghiệp vụ công tác, công ti chè Hà-giang đã rút ra được một số kinh nghiệm bước đầu như sau:

— Muốn có phong trào và nuôi dưỡng được phong trào quần chúng phát huy sáng kiến, lãnh đạo các cấp phải thường xuyên tạo điều kiện nâng cao tay nghề, nâng cao nghiệp vụ cho cán bộ và công nhân, tổ chức đi tham quan những xí nghiệp bạn, nghiên cứu tìm hiểu những khâu mà cơ sở mình còn gặp nhiều khó khăn. Thông qua những việc làm cụ thể để giáo dục tư tưởng cho mọi người có nhận thức đúng đắn về vai trò và tác dụng của công tác sáng kiến. *Từng thời kì, đề ra được những khâu gấu nhất trong sản xuất để quần chúng tập trung sáng kiến vào giải quyết, có như vậy sáng kiến mới có hiệu quả kinh tế cao.* Mỗi khi gặp những khó khăn đột xuất, cần tập trung trí tuệ của quần chúng bằng cách tổ chức tọa đàm hiến kế. *Đưa nhanh những sáng kiến và những kỹ thuật mới vào sản xuất, đặc biệt coi trọng việc giúp đỡ tác giả những điều kiện cần thiết trong việc hoàn thiện sáng kiến.*

— Sáng kiến sau khi thành công đã đưa vào sản xuất, dù lớn hay nhỏ đều được xét duyệt thận trọng và khen thưởng đúng mức. Tiếp đó, phải tiến hành thông báo sáng kiến để các đơn vị khác áp dụng và động viên tác giả. Đối với những sáng kiến có giá trị kinh tế và kỹ thuật có khả năng áp dụng rộng rãi, xí nghiệp tổ chức cho tác giả giới thiệu tại hội nghị, phổ biến trên đài, trên báo địa phương.

— Đề hội đồng sáng kiến hoạt động tốt, các thành viên hội đồng phải bao gồm những cán bộ có năng lực, nhiệt tình của các phòng, ban, phân xưởng chủ yếu.

XÍ NGHIỆP GIÀY VẢI HÀ-NỘI

Xí nghiệp giày vải được thành lập từ năm 1970. Nhiệm vụ chủ yếu của xí nghiệp

là sản xuất giày đế xuất khẩu, nhưng thời gian đầu giày của xí nghiệp không xuất được

vì chất lượng kém. Chất lượng đã trở thành vấn đề sống còn của xí nghiệp và ảnh hưởng trực tiếp tới đời sống của công nhân. Chủ trương của xí nghiệp là phải đưa kĩ thuật vào sản xuất, phải cải tiến qui trình, phát huy mọi sáng kiến của công nhân để cải tiến, nâng cao chất lượng mặt hàng.

Đặc điểm của xí nghiệp là từ những tổ chức công tư hợp doanh tập hợp lại, nên thiết bị của nó rất chắp vá và thô sơ, lao động thủ công còn nhiều ở các khâu của sản xuất. Với tình hình đó, lãnh đạo xí nghiệp đã coi công tác tự trang bị, cải tiến công cụ lao động để giải phóng lao động thủ công nặng nhọc làm nhiệm vụ hàng đầu. Xí nghiệp đã phát động phong trào phát huy sáng kiến từ trong Đảng ra ngoài quần chúng. Các sáng kiến của anh chị em đều được tập trung qua phòng kĩ thuật và ban thi đua xí nghiệp; sau đó ban thi đua và phòng kĩ thuật cùng các phân xưởng phân tích, đánh giá và tính toán hiệu quả kinh tế để đề nghị lãnh đạo đưa áp dụng vào sản xuất, đồng thời cung cấp tài liệu cho hội đồng sáng kiến xét thưởng. Nhờ giáo dục và có những biện pháp động viên đúng đắn nên đã gây được một phong trào phát huy sáng kiến rộng rãi từ công nhân đến cán bộ kĩ thuật, cán bộ quản lí và cán bộ lãnh đạo.

Xí nghiệp chúng tôi có nhiều công nhân làm giày vải lâu năm, có tay nghề khá, nhưng đồng thời cũng có nhiều công nhân trẻ mới vào nghề, vì vậy, chúng tôi rất chú ý việc hợp tác, giúp đỡ hỗ trợ lẫn nhau trong sản xuất. Chúng tôi đã tổ chức các hội thi chọn thợ giỏi, thi sản phẩm đẹp. Các hoạt động này đã lôi cuốn được hàng trăm thợ giỏi tham gia, qua những hình thức này, xí nghiệp đã đúc kết được trên ba mươi sáng kiến cải tiến kĩ thuật, hợp lí hóa sản xuất có giá trị. Trong hoạt động sáng kiến, chúng tôi rất coi trọng từ những hợp lí hóa nhỏ đến những sáng kiến lớn. Đối với những sáng kiến đã được khen thưởng, xí nghiệp đã làm thành ca dao, thơ

hoặc "dân ca qui trình" và đội văn nghệ tuyên truyền đi phát thanh. Những sáng kiến phức tạp đòi hỏi tay nghề giỏi của công nhân, chúng tôi tổ chức thao diễn hướng dẫn để anh chị em công nhân áp dụng.

Mặt khác, chúng tôi cũng rất chú ý đến đòn bẩy kinh tế. Xí nghiệp có 95% công nhân hưởng lương theo sản phẩm, chúng tôi đã qui định trả lương theo chất lượng bằng cách tính một đôi giày loại A bằng bốn đôi loại B. Đồng thời áp dụng việc thưởng phạt nghiêm minh, như xí nghiệp đã phạt những công nhân làm ra sản phẩm xấu do không theo đúng qui định và thưởng cho những tổ, những cá nhân hạ thấp được sản phẩm loại C. Do có những chủ trương như vậy nên anh chị em đã tập trung những sáng kiến vào việc nâng cao chất lượng, hợp lí hóa những khâu chưa tốt, vật liệu được kiểm tra trước khi đưa vào sản xuất, như có bộ phận hấp đã giảm giày loại C từ 3% (qui định) xuống 1% và đến nay còn 0,96%.

Qua quá trình tiến hành chỉ đạo hoạt động sáng kiến, xí nghiệp chúng tôi đã rút ra được một số kinh nghiệm chủ yếu sau:

— Trong chỉ đạo, muốn sản xuất phát triển, phải lấy khoa học, kĩ thuật làm gốc, phải động viên được khả năng, trí tuệ của quần chúng công nhân.

— Lãnh đạo phải đề ra được những khâu yếu cần tập trung sáng kiến giải quyết vào từng thời gian cho đúng trọng tâm.

— Lãnh đạo phải tích cực ủng hộ sáng kiến mới, tạo điều kiện cho những nhân tố tích cực phát triển.

— Phải làm tốt công tác hỗ trợ sáng kiến áp dụng nhanh chóng những sáng kiến vào sản xuất, mặt khác cần có sự kết hợp chặt chẽ giữa cán bộ kĩ thuật, công nhân có kinh nghiệm với những người thợ trẻ hăng hái, nhiệt tình trong hoạt động phát huy sáng kiến.

CÔNG ĐOÀN XÍ NGHIỆP ĐÚC MAI-LÂM—HÀ-NỘI

... Xí nghiệp đúc Mai-lâm là một xí nghiệp địa phương của Hà-nội chuyên sản xuất các loại chảo gang, ống nước, guốc hãm xe lửa... Phương thức sản xuất của xí nghiệp chủ yếu là thủ công, thiết bị còn nghèo nàn và thô sơ,

trong điều kiện làm việc nóng, bụi, độc hại... Xuất phát từ tình hình đặc điểm trên, ban chấp hành công đoàn chúng tôi cho rằng phải đặt công tác phát huy sáng kiến cải tiến kĩ thuật, hợp lí hóa sản xuất là một yêu cầu bức thiết,

là vấn đề trọng tâm trong công tác vận động quần chúng thi đua sản xuất. Để có được nhận thức trên, chúng tôi đã phải trải qua nhiều ngày đấu tranh tư tưởng trong cán bộ lãnh đạo của xí nghiệp. Chúng tôi đã nhận thức được hoạt động phát huy sáng kiến là một mặt của phong trào quần chúng, nên việc tổ chức chỉ đạo phải bằng nhiều hình thức, đề hướng mọi suy nghĩ của công nhân, cán bộ kĩ thuật tập trung phát huy sáng kiến vào những khâu chủ yếu, thiết thực phục vụ sản xuất. Chúng tôi đã đề ra hướng vận động phong trào sáng kiến với hai mục tiêu :

— Phát huy sáng kiến để tăng năng suất lao động.

— Phát huy sáng kiến để cải thiện điều kiện làm việc cho công nhân trong hoàn cảnh lao động nặng nhọc.

Với hai mục tiêu trên, công đoàn đã cùng với chính quyền xí nghiệp xem xét toàn bộ các dây chuyền sản xuất để tìm ra những khâu mắc nhất, sau đó đề ra những đề tài đề công nhân, cán bộ kĩ thuật tập trung sáng kiến vào giải quyết...

Ở xí nghiệp đúc Mai-lâm, công đoàn có hai cấp : công đoàn xí nghiệp và công đoàn cơ sở cho nên việc chỉ đạo phong trào cũng gồm hai hệ thống. Công đoàn xí nghiệp có tiểu ban sáng kiến, bao gồm thư kí công đoàn, một kĩ sư, một ủy viên chấp hành công đoàn phụ trách khoa học, kĩ thuật làm phó hiệu ban và mười ủy viên (hai trung cấp, tám công nhân lành nghề— 4 già, 4 trẻ). Tiểu ban sinh hoạt mỗi tháng một lần, có phân công trách nhiệm cụ thể cho từng người. Tiểu ban thường xuyên tìm những người có nhiệt tình, có nhiều sáng kiến làm hạt nhân thúc đẩy phong trào, đi sâu vào những khâu yếu của sản xuất, giúp đỡ các tổ hỗ trợ sáng kiến. Tranh thủ, vận động những công nhân già có nhiều kinh nghiệm hợp tác và những thợ trẻ nhiệt tình, có trình độ khoa học kĩ thuật, nhạy bén với những cái mới. Thu thập, chọn lọc từ những sáng kiến, đề nghị hợp lí hóa nhỏ đến lớn. Tiểu ban còn sử dụng các hình thức tuyên truyền, động viên giáo dục như thông báo, bảng tin, áp phích, loa phát thanh những điển hình tốt, phổ biến giải thích điều lệ khen thưởng đến từng công nhân. Khi công nhân có sáng kiến, tiểu ban tổ chức xem xét, phân tích giúp đỡ, động viên tinh thần và cùng nhóm hỗ trợ sáng kiến tích cực giúp đỡ tác giả thực hiện. Khi sáng kiến thành công, tiểu ban vận động đề sáng kiến được nhanh chóng áp dụng vào sản xuất. Tiểu ban sáng kiến

đã lấy ban kĩ thuật của xí nghiệp và Đoàn thanh niên lao động Hồ Chí Minh làm trung tâm cho phong trào, và vận động thanh niên tiến quân vào khoa học kĩ thuật. Mặt khác, tiểu ban cùng kết hợp với hội đồng sáng kiến để bảo đảm việc khen thưởng được kịp thời và đúng chế độ. Ngoài ra, còn thường xuyên tổ chức bồi dưỡng các nhóm hỗ trợ sáng kiến về kinh nghiệm vận động anh chị em công nhân tham gia các hoạt động sáng kiến.

Về tổ chức và hoạt động của nhóm hỗ trợ sáng kiến, toàn xí nghiệp đã có bảy nhóm, mỗi nhóm có từ ba đến bốn người. Đồng chí nhóm trưởng ở ngay trong tiểu ban sáng kiến. Nhiệm vụ chủ yếu của nhóm là giúp đỡ những anh chị em có sáng kiến trong tổ sản xuất từ việc đăng kí, đến trình bày tính toán, đồng thời tham gia giúp tác giả hoàn thiện sáng kiến để nhanh chóng đưa vào sản xuất.

Do những hoạt động trên, năm 1972 xí nghiệp đúc Mai-lâm đã có 69 sáng kiến và 6 tháng đầu năm 1973 có 22 sáng kiến, tiết kiệm cho xí nghiệp được nhiều nguyên vật liệu, tiền của.

Qua quá trình vận động phát huy sáng kiến ở một xí nghiệp địa phương, công đoàn chúng tôi đã rút ra được những kết luận sau :

— Xí nghiệp phải có kế hoạch phát huy sáng kiến hằng tháng, hằng quý, hằng năm vào những khâu yếu của sản xuất để có được những sáng kiến thiết thực phục vụ trực tiếp giải quyết những khó khăn của xí nghiệp.

— Tiểu ban sáng kiến và hội đồng sáng kiến phải có việc làm cụ thể, sinh hoạt có nội dung thiết thực, định kì sinh hoạt. Có phân công trách nhiệm cụ thể từng người, có kiểm tra đôn đốc và rút kinh nghiệm. Tiểu ban sáng kiến và ban kĩ thuật là hạt nhân trung tâm của hoạt động sáng kiến, vì vậy phải kết hợp chặt chẽ với nhau và thường xuyên có sự phối hợp với Đoàn thanh niên.

— Phải xây dựng được mối quan hệ hợp tác giữa cán bộ kĩ thuật, công nhân lành nghề và công nhân trẻ ; mạnh dạn đầu tư cho việc thí nghiệm và chế thử.

— Tạo mọi điều kiện cho người có sáng kiến thực hiện thành công sáng kiến và đưa nhanh vào sản xuất. Phải coi trọng mọi sáng kiến của quần chúng.

— Đưa sáng kiến vào tiêu chuẩn thi đua của các cá nhân và các tổ.

— Việc khen thưởng phải kịp thời và đúng chế độ, đúng đối tượng. Khi có khiếu nại của quần chúng, phải điều tra giải quyết tận gốc.